

SIRU 2.0 Case: Laserkraft och Internationella Vänner

Laserkraft¹ och Internationella Vänner²

Samverkan för inkludering och kompetensförsörjning!

Laserkraft

Företagsfakta

- Finns i: Bredaryd, Värnamo kommun.
- Grundades: 1993
- Familjeföretag? NEJ (familjeägd tidigare, men ägs sedan 2011 av *Anicho Invest AB*)
- Omsättning (2022): 260 000 MSEK.
- Vinstmarginal (2021): 9.7 %
- Tillväxt (omsättning 2021): 38.6 %
- Anställda: 90 (150 i hela koncernen)
- Hållbarhetscertifieringar? JA: ISO 14001
- Case author: Duncan Levinsohn

Internationella Vänner

Företagsfakta

- Finns i: huvudkontor i Värnamo, verksamhet i 20 kommuner, i Jönköping och Kronoberg län.
- Grundades: 2013
- Familjeföretag? NEJ (ideell förening)
- Anställda: 10 (2 heltid)
- Hållbarhetscertifieringar? NEJ
- Case author: Duncan Levinsohn

Underleverantören som arbetar proaktivt med miljö och inkludering!

Laserkraft är, liksom många andra bolag i regionen, ett tillverkande företag som har inga egna produkter utan levererar till ett stort antal större företag, inte minst till fordonsindustrin (BT/Toyota, Scania och Hiab). Stål är stommen i Laserkrafts tillverkning och företaget bearbetar ca 100 ton i veckan; genom laserskärning, kantpressning, svets och montering. Omkring 20% av materialet blir spill och lämnas tillbaka till SSAB för omsmältning.

Något som utmärker många mindre företag i Småland är att de ligger i framkant på olika områden, och Laserkraft är inget undantag. Det som kanske syns mest hos Laserkraft är innovationer inom teknik och organisering. Laserkraft var först i Sverige med att använda sig av 30 kW fiberlaser, man har installerat lagerhissar för att optimera sitt lager, samt tagit bort produktionschefsposten för att i stället bygga en mycket platt organisation. Integrerat i produktionen finns det ändå *andra* innovationer som är lika viktiga för företagets framgång. Innovationer som tar sig an både sociala och ekologiska utmaningar.

---

¹ <https://www.laserkraft.se/om-oss/>

² <https://internationellavanner.se/>

Utveckling av ett partnerskap för inkludering

Laserkraft ligger i Bredaryd, ca 2 mil utanför Värnamo. Lik många industrisamhällen i Småland, har företaget upplevt en allt större brist på arbetskraft under senare år. Detta trots att Värnamo kommun tagit emot ett betydande antal flyktingar under samma period, en grupp som ändå haft svårt att etablera sig på arbetsmarknaden – bl. a. pga. bristande kunskaper i svenska. Sedan 2006 arbetar föreningen *Internationella Vänner*³ för att flyktingar och andra nysvenskar ska integreras i det svenska samhället. Med Peter Lagerman i spetsen har man etablerat delprojekt för att ta sig an de olika utmaningar som nysvenskar möter, t. ex: genom 'unga vänner' och 'vuxna vänner'. Så småningom insåg man att det är svårt att bli en del av samhället om man inte har ett arbete – och då föddes 'företagsvänner', initiativet som Göran Nilsson driver idag.

Genom att bli en 'företagsvän' stödjer lokala företag nyanländas resa till arbete, samtidigt som de utvecklar den arbetskraften som regionen behöver. *Internationella Vänner* fungerar som brobyggare mellan civilsamhället och företag, och identifierar individer som är mogna för det svenska arbetslivet. De hjälper till med dokumentation och ansökningar, inte minst när det gäller arbets- och uppehållstillstånd, och ibland anställer de individer under kortare perioder, så att företag får möjlighet att låta nysvenskar arbeta deltid innan de går vidare till en formell tillsvidareanställning. Initiativet är fördelaktigt för såväl företagen som den enskilde individen. Som Laserkrafts Mikael Norin noterar: "de har inte någon ryggsäck eller några förutfattade meningar om vad vi gör och inte gör [...] de lär sig fantastiskt fort, är jätteduktiga, och vill komma in i det svenska samhället".

Ett proaktivt arbete med hållbarhetscertifiering

Genom att engagera sig för nyanlända investerar Laserkraft inte bara i deras framtid, utan också i den egna, långsiktiga kompetensförsörjningen. Samma perspektiv gäller för företagets arbete med miljöfrågor. Från början började man arbeta med certifiering utifrån fordonsindustrins krav, bl.a. inför IATF. Men sedan har företaget arbetat alltmer proaktivt och satsat på att certifiera sig *innan* kunden kräver det. Därför har man idag miljöcertifierat sig enligt ISO 14000 och har börjat den tuffa processen mot certifiering av arbetsmiljöledning enligt ISO 45001.

På vilka **områden** är företaget engagerad i hållbarhet och social innovation?

- Företaget **rekryterar** på ett inkluderande sätt, och då i första hand med fokus på nysvenskar. För att kunna göra det har företaget utvecklat särskilda tekniska hjälpmedel och ledningskompetens. En enkel teknisk innovation som ändå haft stor effekt är visualiseringen av arbetsmoment i produktionen, för att stödja anställda som har svårt att läsa det svenska språket – eller som inte kan läsa alls. För att ta vara på nysvenskars kompetens, har arbetsledare fått utveckla nya ledningskompetenser – där interkulturell förståelse har varit särskilt viktigt för att kunna främja samverkan i en grupp med olika religioner och etniciteter.
- **Samverkan med andra företag** för att möjliggöra investeringar i bygden. En del initiativ i det lokala samhället kräver ett starkt deltagande från företagen, eftersom insatsen som enskilda medborgare gör inte räcker till. I Bredaryd har kommunens investering i fjärrvärme varit ett sådant initiativ, som troligen inte blivit av om inte företagen gått ihop och kompletterat satsningen från enskilda husägare.
- Företagets **ekonomiska framgång** är starkt knuten till sitt hållbarhetsarbete. Laserkraft är ett tydligt exempel på hållbarhetsarbete som lönar sig, både när det gäller miljön och det sociala. Att vara proaktiv när det gäller miljöcertifiering är en investering som är både en

---

³ Föreningen grundades formellt 2013, men har varit aktivt under Studieförbundet Vuxenskolans regi sedan 2006.

'hygienfaktor' (nödvändig för att kunden ska köpa), och en 'bonus' faktor som kan vara avgörande när en kund väljer mellan flera leverantörer. Som Mikael Norin uttrycker det: "gör vi detta så tjänar vi pengar, det är inte en kostnad!". Att utveckla företaget så att det kan ta vara på nysvenskars kompetens gynnar också företaget i en miljö där arbetskraft är en bristvara.

- Egen **rehabilitering** när samhället inte räcker till.

Även i ett mindre företag förekommer det sjukfrånvaro av olika orsaker, och Laserkrafts erfarenhet är att traditionella samhällsinsatser sällan räcker till. Det är en sak att staten betalar sjukersättning, men en helt annan att gå från sjukdom till hälsa och arbete. Företagets erfarenhet är att organisationens engagemang och ett gott samarbete med facket är avgörande för att individer ska bli friska.

- Företaget **sponsrar det lokala föreningslivet** (idrott, m.fl.).

Laserkraft sponsrar lokala idrottsföreningar regelbundet (BIK och BSOK), men har också sponsrat annan idrottsverksamhet när behov har funnits, t.ex.: motocross och speedway. På regional nivå sponsrar företaget även hockeyklubben HV71.

Hur adresserar företaget samhällsutmaningar på ett **innovativt** sätt?

Det spännande med Laserkrafts arbete är inte att företaget arbetat med *en enda* stor social innovation, utan med en mängd mindre innovationer. Ledningen på företaget har lärt sig att man kan få ut mer av *alla* sina medarbetare genom att anpassa deras arbetssituation och bemötande. Att anpassa arbetet efter nyanländas behov blir därmed bara ännu en microinnovation. T.ex.: att man ritar instruktioner i stället för att skriva med text. Att man validerar en arbetsgrupps kompetens i stället för en individ, så att man inte pekar ut individen. Eller att man anpassar arbetstid efter språkstudier eller pendling. Samarbetet med Internationella Vänner är också innovativt: man har upptäckt att offentliga aktörer ibland går sakta fram, och då har skapat nya relationer som får arbetet att fortskrida snabbare – och ibland mer effektivt.

Vilken **samhällsnytta** skapar företaget?

- Företaget skapar *arbetstillfällen* för individer både i sitt närområde och i regionen, arbete som i hög grad har anpassats till individens förutsättningar, inte minst bland utrikesfödda.
- Företaget främjar *integration* eftersom arbetsgemenskap på jobbet ofta leder till gemenskap också på fritiden. Som Mikael Norin uttrycker det: "Abdullah lär ju känna Nils och Bengt och Olle, och så börjar de spela lite paddel kanske. Och sen så träffas de på lördagskvällen för att se på Manchester United mot Arsenal, och sen blir det pokerkväll. Det här växer och sen så har Abdullah en kompis, och så kommer han med i gänget. Och så frågar de "vad gör du?" "Nej, jag har inget jobb." "Ja, men kom till Laserkraft." Och så kommer han in i gänget."
- Företaget hjälper andra företag och lokala organisationer att minska kostnader och utsläpp genom att delta i kommunens satsning på *ffärrvärme*.

Finns det något som **hindrar** företaget från att bli ännu mer hållbar?

Laserkraft är, som många andra underleverantörer, till viss del beroende av sina *kunder* för att få till de sista förbättringar inom den ekologiska hållbarheten. I de flesta fall handlar utmaningen om logistik, eftersom företaget behöver anpassa sin leverans till kundens lagersystem. T.ex.: får inte lastpallar till olika kunder blandas, något som försvårar övergången till pallar tillverkade av material som går att återvinna. Eller så beställer kunden bara några få exemplar av en produkt, men kräver att det ska levereras på en hel pall för att passa det egna lagret. Dessutom vill kunden att Laserkraft använder endast pallar med deras logga på, och inte sällan sker leverans utan samverkan med andra

kunder. ”Vi tycker det är helt vansinne” säger Mikael Nordin, ”vi skickar bara luft!” Så det finns mycket att förbättra hos beställaren, för att *hela* försörjningskedjan ska bli så ’grön’ som möjligt.

Vad är det som gör företaget särskilt **intressant** som exempel?

Samarbetet mellan Laserkraft och Internationella Vänner är ovanligt, men inte unikt i Småland. Regionen har en särskild karaktär och är präglad av entreprenörskap och ett starkt civilsamhälle. Det är få riktigt stora företag som etablerat sig i regionen, men däremot en mängd mindre företag. Många gånger underleverantörer till inte minst fordonsindustrin. Man är van vid att anpassa sig till beställarens krav och har en pragmatisk, lösningsorienterat sätt att ta sig an utmaningar – såväl i det egna företaget som i bygden.

Mindre samhällen bäddar för effektiva nätverk och relationsbaserade samarbete. Samverkan mellan Laserkraft (Bredaryd) och Internationella Vänner (Värnamo), är något som också finns i Gislaved – mellan organisationen *Framtidscentrum AB* och företaget *Proton Finishing*. Där är det också integration av nyanlända som står i fokus, men i Gislaved finns det ett starkare trepartssamarbete – där också kommunen varit starkt engagerad. Men i både Bredaryd och Gislaved är det *viljan* att samverka för att skapa inkludering som varit nyckeln till framgång!